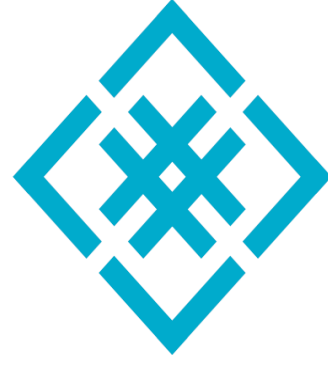

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN
KOLAYLAŞTIRILMASI
BÖLGESEL
BİLGİLENDİRME
TOPLANTILARI

10 Şubat 2021 – 4 Mart 2021
3-14 Ocak 2022

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

a) **GENEL**

Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi'nin 25 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirilen 1. Genel Kurul toplantısında, Komite faaliyetleri için bir yol haritası olması ve ticaretin kolaylaştırılması reformlarının etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi hedefiyle, "Ticaretin Kolaylaştırılması Türkiye Stratejisi ve Beş Yıllık Eylem Planı" belgesi oluşturulmuştur. Belge, bilgiye erişim ve şeffaflık, basitleştirilmiş usuller ve işbirliği ile altyapı ve lojistik konularını kapsayan 46 eylemden oluşmaktadır.

Söz konusu Eylem Planı'nın 30. maddesinde "Ticaretin kolaylaştırılması faaliyetlerine dair taşrada farkındalığın arttırılmasını teminen Bölge Müdürlükleri başkanlığında sivil toplum örgütleri ve diğer ilgili kamu idareleri temsilcilerinin katılımı ile yıllık bölgesel istişare toplantıları yapılması" öngörülmektedir. Böylelikle, ticaretin kolaylaştırılması kavramına ilişkin başta Ticaret Bakanlığı Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri olmak üzere, gümrük işlemlerinden sorumlu diğer kamu kurumları ve kuruluşları temsilcileriyle birlikte özel sektör çatı kuruluşlarının taşra temsilcileri nezdinde mevcut olan bilincin arttırılması, "yerel sorunlara makro çözümler" amacıyla gümrük işlemlerinde sahada karşılaşılan sorunların giderilmesi ve bu toplantıların "Bölgesel Komite" görevi görmesi hedeflenmektedir.

Konuya ilişkin olarak birinci bölgesel istişare toplantıları 2018 yılı içinde Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri inisiyatifinde gerçekleştirilmiştir. Toplantılara ilişkin tutanaklar ve raporlar, Komite Sekreteryası ve Şeffaflık Çalışma Grubu'yla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde gerçekleştirilen Şeffaflık Çalışma Grubu toplantılarında, eş başkanlar ve çalışma grubu üyeleri tarafından, bu toplantıların daha kapsayıcı bir şekilde ve merkez teşkilatı katılımcılarının da dahil ile gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. 24 Aralık 2020 tarihinde gerçekleştirilen 2. Genel Kurul toplantısında, Çalışma Grubu tarafından alınan karar uygun bulunarak ivedilikle toplantıların 2021 yılı içinde gerçekleştirilmesi talimatlandırılmıştır.

2021 yılı bölgesel istişare toplantıları, 10 Şubat – 4 Mart 2021 tarihleri arasında 8 Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nde ve 2022 yılı bölgesel istişare toplantıları, 3-14 Ocak 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Toplantılar, Bölge Müdürleri başkanlığında ve Sekretya moderatörlüğünde, Komite üyesi kurumların merkez ve taşra teşkilatı temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Söz konusu istişare toplantılarına dair takvim aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Bölge Müdürlükleri	Toplantı Tarihleri
Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	10 Şubat 2021
Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	11 Şubat 2021
İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	17 Şubat 2021
GAP Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	18 Şubat 2021
EGE Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	24 Şubat 2021
Gürbulak Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	25 Şubat 2021
Orta Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	3 Mart 2021
Orta Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	4 Mart 2021
Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	3 Ocak 2022
İpekyolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	4 Ocak 2022
Orta Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	5 Ocak 2022
Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	6 Ocak 2022
Doğu Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	7 Ocak 2022
Batı Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	10 Ocak 2022
Fırat Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	11 Ocak 2022
Doğu Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	12 Ocak 2022
Batı Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	13 Ocak 2022
Doğu Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	14 Ocak 2022

Söz konusu Bölge İstişare Toplantılarında gündeme alınan hususlar aşağıda sunulmaktadır.

b) TRAKYA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 10 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Yaşar Yaman OCAK başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Kapıkule ve Hamzabeyli'nin karşısında bulunan Kapitan Andreevo ve Lesovo kapılarının Tek Durak uygulamasına dahil edilmesi konusunda Bulgaristan makamlarıyla görüşülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Randevulu Sıra Sisteminin (RSS), nakliyecilerin sınır kapısına gelmeden önce sıra alacakları şekilde dizayn edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

c) **KAÇKAR GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ**

Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 11 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Recep BİLGİN başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Türkgözü Gümrük Müdürlüğü'nde ortalama 20-24 günlük bekleme süreleri oluşmakta ve sorun gümrük işlemlerinden sorumlu diğer kamu kurumları ve kuruluşlarının denetimlerinin zamanlaması ile yetkin olmayan gümrük müşavirlerinden kaynaklandığı dile getirilmiştir.
- Bölgede faaliyet gösteren gümrük müşaviri ve gümrük müşavirliği firmalarının sayısının az olduğu aktarılmıştır. Ayrıca yetkisiz kişilerce gerçekleştirilen iş takibinin bölgede yaygın olarak gerçekleştiği aktarılmıştır.
- Saymanlık müdürlüklerine dair uygulamanın güncelliğini yitirdiği ifade edilmiş, tahsilattan sorumlu kişilerin bulunduğu veznelerin "Tek Durak" uygulaması bağlamında ileri alınması gerektiği vurgulanmıştır.
- Hopa Limanı'nın altyapısının yetersiz olduğu belirtilmiş, sektör temsilcilerinin bu anlamda kamuoyu oluşturması talep edilmiştir.
- Çıldır-Aktaş hattında TIR kuyruğunun Bölge Müdürlüğünün gündeminde olduğu iletilmiş ve alternatif uygulamaların araştırıldığı aktarılmıştır.
- Veteriner hekim kontrolleri ve zirai karantina konularında 7/24 uygulama esasına uyulmadığı bildirilmiş, ticaret erbabının Tarım ve Orman Bakanlığı ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğü kapsamında girişimlerde bulunması önerilmiştir.
- Bölgenin bir gümrük laboratuvarına ihtiyaç duyduğu ifade edilmiş, Trabzon ya da Samsun'da böyle bir laboratuvar müdürlüğünün kurulmasında fayda olacağı dile getirilmiştir.
- Sarp Gümrük Müdürlüğü ile söz konusu gümrük müdürlüğünden sorumlu zirai karantina denetmenleri sayısının oldukça az olduğu vurgulanmıştır.
- Aktaş Gümrük Müdürlüğü'nün sahasının müsait olduğu, bu sebeple bölgeye zirai karantinaya ilişkin bir alanın inşa edilebileceği bildirilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

d) İSTANBUL GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 17 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Yalçın ÖZDEN başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- İhracatta, özellikle liman gümrük müdürlüklerinde, elleçlemeye ilişkin izin taleplerinin olumsuz değerlendirildiği dile getirilmiştir.
- Cezalara dair yapılan itirazların Bölge Müdürlüğü incelemesi sonrasında genel uygulama olarak yargıya gidildiği ve yargı süreci sonrası yükümlü lehine kararlar alındığı aktarılmıştır.
- Muratbey Gümrük Müdürlüğü dahilinde 4 adet Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) sahibi firmanın faaliyet gösterdiği dile getirilmiş, bu firmaların yetersiz teminattan dolayı belgelerini kullanmaktan kaçındığı aktarılmıştır.
- Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 04.02.2021 tarihli ve 2021/5 sayılı "Dahilde İşleme İzni Kapsamı Kıymetli Maden İthalı ve Süreler" konulu Genelgesi kapsamında getirilen "*Dahilde işleme izninin, ithal eşyası Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden alınması gerekmektedir.*" hükmünün, süre kaybı ve maliyetlere yol açtığı bildirilmiştir.

e) GAP GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

GAP Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 18 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Mehmet Tuncay BAYRAKTAR başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Bölge Müdürlüğünün bir gümrük laboratuvarına ihtiyaç duyduğu bildirilmiştir.
- Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 15.09.2019 tarihli ve 2019/16 sayılı "Suriye ile Ticarete Verilecek Gümrük Hizmetleri" başlıklı genelge ekinde yer alan eşya listelerinin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) olarak yeniden düzenlenerek yayımlanmasında fayda olduğu dile getirilmiştir.
- Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) çerçevesinde Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği ile ilgili Tebliğin sadeleştirilmesi gerektiği vurgulanmış ve yerinde gümrükleme izni sahibi firmaların varış bildirimini yapma yöntemine ilişkin bölgede soru işareti olduğu dile getirilmiştir. Diğer taraftan, YYS-I ve YYS-II uygulamalarının genişletilerek mümkün olduğu ölçüde Onaylanmış Kişi Statüsü Belgesi (OKSB) uygulamasına son verilmesi önerilmiştir. Uygulamanın devam etmesi durumunda ise OKSB'de kriter farklılaştırılmasına gidilmesi ve mavi hat kullanan firmalardan kapasite raporu istenmesi konusu dile getirilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

f) EGE GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 24 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Aliye ÖZTÜRK başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Gümrük taşra teşkilatı ve özel sektör temsilcileri tarafından bu tarz toplantıların yaygınlaştırılmasını talep ettikleri bildirilmiştir.
- Yükümlüler tarafından benzer bilgilerin girilmesinden dolayı, Serbest Bölgeler Bilgisayar Uygulama Programı (SBBUP) ile Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) entegre edilmesinin faydalı olacağı dile getirilmiştir.
- Geri gelen eşyada, ihracat sırasında verilen ihracat desteklerinin geri alınması gerektiği ve bu durumun tespiti ile desteklerin kaldırılmasının ancak yazışmalarla gerçekleştirildiği; bu sebeple ortak bir sisteme ihtiyaç duyulduğu aktarılmıştır.

g) GÜRBULAK GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Gürbulak Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 25 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Kadri KARAKUŞ başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Gürbulak Sınır Kapısının en fazla işlem yapılan dördüncü sınır kapımız olduğu, Dilucu Sınır Kapımızda olduğu gibi YİD modeli modernize edilen altyapısının birkaç ay içerisinde tamamlanacağı, "Ticaretin Kolaylaştırılması" anlayışı çerçevesindeki "varış öncesi bildirim" uygulaması ile "transit araç takip programı"nın gümrük işlemlerinin daha hızlı ve etkin hale getirilmesine önemli katkıları olduğu belirtilmiştir.
- Sınır kapılarında nakdi ödeme işlemlerine son verilmesinin, gümrük işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine büyük katkı sağlayacağı ancak teknik altyapının tamamlanamamış olması nedeniyle bu projenin hayata geçirilmediği aktarılamadığı bildirilmiştir.
- Diğer paydaşların da ticaretin kolaylaştırılması prensipleri ve anlayışıyla hareket etmelerinin önemli olduğu, bu çerçevede örneğin sehven iç gümrüklere sevk edilen tarım ürünlerinin Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) yetkililerince tekrar giriş yapılan sınır kapısına gönderilmek yerine iç gümrüklerde işlem yapılması gerektiği ifade edilmiştir.
- Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerince, 2014 sonrası ihdas edilen mevzuat uyarınca, zirai karantina işlemlerinin sınır gümrük kapılarında yapılması gerektiği, iç gümrük kapılarında denetleme yapmanın mümkün olmadığı belirtilmiş, Dilucu Gümrük Müdürü tarafından belirtilen istisani durumların önlenmesi için tek pencere sistemi çerçevesinde gerekli teknik düzenlemelerin yapılarak tarım ürünlerinin zirai karantina açısından denetimlerinin sadece sınır kapısında yapılmasına cevaz verebilecek bir sistemin kurulması gerektiği ifade edilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Sınır Ticareti Kapsamında istenen belgelerin sayılarının fazlalığı dile getirilmiş, sınır ticaretinin kolaylaştırılması talep edilmiştir.
- Tekstil ve mobilya sektöründeki ihtisas gümrüğü uygulamasının ticareti zorlaştırdığı belirtilmiş, ayrıca zirai karantina denetimlerinin Van Yüzüncü Yıl veya Bitlis Eren Üniversitesi ile yapılacak bir protokol kapsamında, bu illerimizdeki üniversitelerin laboratuvarları marifetiyle yapılması önerilmiştir.
- Nahçıvan Özerk Cumhuriyetindeki transit geçiş ücretlerine yapılan çok yüksek fiyat artışlarının Azerbaycan’la Türkiye arasındaki ticareti olumsuz etkilediği, ayrıca İran geçişlerinde İranlı yetkililerce ilk giren ilk geçer prensibine uyulmadığı belirtilmiştir.

h) ORTA AKDENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Orta Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 3 Mart 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Ceylan ER başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Taşucu Gümrük Müdürlüğü sahasında, bölgenin işlem yükü göz önünde bulundurularak, bir liman devreye alınabileceği aktarılmıştır.
- Çukurova Bölgesel Havalimanı’nın yolcu ve kargo işlemleri için kullanılabileceği aktarılmıştır.
- COVID-19 pandemisinin demiryoluyla ticaretin önemini ortaya çıkardığı vurgulanarak, Bölge Müdürlüğü genelinde yapılacak yatırımlarla, demiryolu ticaretinin hacminin arttırılabileceği aktarılmıştır.
- Özel fatura uygulamalarının BİLGE sistemine entegre edilmesiyle birlikte Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 29.02.2019 tarihli ve 2019/5 sayılı “İhracat İşlemleri” genelgesinin kaldırılmasının düşünülebileceği bildirilmiştir.
- İthalat işlemlerinde, özellikle tarım eşyasına ilişkin muayene işlemlerinde, zirai karantina işlemleri ile gümrük hat kontrollerinin iki kez yapıldığı, bu sebeple liman işletmeleri tarafından iki işlem bedeli tahsil edildiği dile getirilmiş ve bu iki işlemin birleştirilebileceği aktarılmıştır.
- Pamuk tipi eşya çerçevesinde yapılacak işlemlerin Serbest Bölge Bilgi Formu’na tanımlı olmadığı, bu doğrultuda belgelerin sistemde açık kaldığı aktarılmıştır. Konuya ilişkin olarak, pamuk ihracatında Tek Pencere Sistemi’nden 2016/48 sayılı genelge kapsamında alınan “0980 kodlu TPS-Pamuk İhracat” belgesinin TPS kodu yerine TAREKS ID olarak ihracat beyannamesinin 44 numaralı “Ek Bilgi ve Belgeler” kutucuğuna yazıldığı, bunun sebebinin ise tüm elektronik gümrük sistemlerinde “Satışa Esas Miktar” bölümünün “Adet” olarak tanımlanmasından kaynaklandığı bildirilmiştir.